



АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија
Телефон: +381 11 32-39-072 Fax: +381 11 32-39-072
e-mail: a.k.srbije@gmail.com

Број: 777/2023
Датум: 16.10.2023.

ПРИМЉЕНО: 17.10.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Г-ЋА АНА БРНАБИЋ, ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ

НЕМАЊИНА 11
БЕОГРАД

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Г. ДР ВЛАДИМИР ОРЛИЋ, ПРЕДСЕДНИК НСРС

ТРГ НИКОЛЕ ПАШИЋА 13
БЕОГРАД

Поштована Председнице Владе,

Поштовани Председнице Народне скупштине Републике Србије

Управни одбор Адвокатске коморе Србије на седници одржаној 16.10.2023. донео је одлуку да Вам се обратимо поводом Предлога закона о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова који је Народној скупштини РС достављен 13.10.2023. на разматрање и усвајање са предлогом да се донесе, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине, по хитном поступку.

Овим предлажемо да се **Предлог закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова који је достављен Народној скупштини РС одмах повуче из процедуре** са следећих разлога:

- **Предложене измене Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова су у супротности са Уставом РС**

Образложење:

Уставом Републике Србије су зајемчена људска права и слободе и то:

Право на правично суђење - **Члан 32.** „Свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.“

Право на једнаку заштиту права и на правно средство – **Члан 36.** „Јемчи се једнака заштита права пред судовима и другим државним органима, имаоцима јавних овлашћења и органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе.“

Свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу.“

Право на имовину - **Члан 58.** „Јемчи се мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона.

Право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне.

Законом се може ограничити начин коришћења имовине. Одузимање или ограничење имовине ради наплате пореза и других дажбина или казни, дозвољено је само у складу са законом.“

Одредбом члана 6. Предлога закона о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова предлаже се:

- да се у члану 21. став 1 тачка 2 после речи: „по сили закона“ тачка на крају брише и додају речи: „и ако је тим законом прописан безусловни упис без доношења решења, у складу са програмом реализације активности на спровођењу закона;“
- додаје тачка 3 која гласи: „3) на основу образложеног предлога надлежног органа, када утврди или сазна да се, с обзиром на чињенично стање, поступак мора покренути у интересу странке или када је ради заштите јавног интереса неопходно покренути поступак у складу са програмом реализације активности у поступку уписа;“
- после става 1 додаје се нови став 2 који гласи: „Програме из става 1 тачка 2) и 3) овог члана доноси Завод, уз сагласност Владе. Саставни део овог програма чини студија изводљивости.“
- Досадашњи ставови 2 – 8 постају ставови 3 – 9.

Као **разлози за доношење овог закона** наводи се да су ти разлози садржани у потреби да се **отклоне одређени недостаци** уочени у досадашњај примени Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС“ 41/18, 95/18, 31/19, 15/20) прецизирањем одредби, побољшањем постојећих решења у закону. Такође се наводи да се реформа катастра спроводи са циљем да се процедура уписа у катастар непокретности поједностави и убрза, а у досадашњој примени Закона уочени су одређени проблеми и потешкоће које успоравају ток поступка и неповољно утичу на његову укупну ефикасност и остварење основних циљева Закона. Даље се наводи да **један од проблема који неповољно утичу на остваривање основних циљева реформе катастра је упис у катастар непокретности по службеној дужности, по сили закона, у прописаним кратким роковима, у складу са посебним законима, по којима се претходно мора утврдити испуњеност услова за стицање права прописаних тим законом, уз утврђивање чињеница и извођење доказа, у испитном поступку и уз вођење усмене расправе.** У циљу превазилажења овог проблема и повећања ажурности у решавању, по сили закона, на начин да се упис по службеној дужности, по сили закона, врши ако је посебним законом прописано да се упис врши без доношења решења и без утврђивања испуњености услова за упис у катастар, у складу са програмом реализације активности на спровођењу закона, као и на основу образложеног предлога надлежног органа, када утврди или сазна да се, с обзиром на чињенично стање, поступак мора покренути у интересу странке или када је ради заштите јавног интереса неопходно покренути поступак у складу са програмом реализације у поступку уписа. Наведене програме би доносио Републички геодетски завод, уз сагласност Владе. **Услед великог броја поступака покренутих по службеној дужности, за чије је решавање прописан рок од пет радних дана, као и несавладивог прилива захтева за упис који подносе странке, сложености ове области коју уређује веома велики број закона и због недовољног броја извршилаца геодетске и правне струке у Службама за катастар непокретности долази до заостатака у решавању предмета, односно немогућности да се поступак оконча у законом прописаним роковима. Услед тога, у последње време покренут је велики број прекршајних поступака против запослених, што повлачи и високе новчане казне.**

Предложене измене Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова **директно угрожавају правну сигурност свих грађана и крше Уставом РС зајемчена права** – право на имовину, право на једнаку заштиту права и на правно средство и право да о правима и обавезама одлучи независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи.

Наведена људска права су гарантована и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода од 04.11.1950. са свим касније усвојеним и ратификованим Протоколима и Универзалном декларацијом УН о људским правима од 10.12.1948., а која документа су ратификована и део су правног система Републике Србије. Оба највиша међународна правна акта гарантују грађанима право на имовину, правну сигурност, право на правично суђење и право на делотворан правни лек.

Предложеном изменом Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова предвиђа се могућност спровођења промена на непокретности без вођења одговарајућег управног или судског поступка и без знања странке у поступку, односно лица који је уписано у катастар непокретности као ималац права својине или држалац и без доношења решења о упису промене у катастар непокретности и без права на правни лек.

Република Србија је та која гарантује људска права и одговорна је за њихово остваривање, а у случају кршења зајемчених људских права и основних слобода одговорна је и за штетне последице које могу да настану из кршења људских права.

Посебно желимо да укажемо да **нису испуњени услови из члана 167 Пословника о раду Народне скупштине Републике Србије за доношење предложених измена и допуна по хитном поступку**. Цитирамо одредбе Пословника о раду Народне скупштине Републике Србије које су преузете се интернет адресе [http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-vazna-dokumenta/poslovnik-\(precisceni-tekst\)/ceo-poslovnik-\(precisceni-tekst\).1423.html](http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-vazna-dokumenta/poslovnik-(precisceni-tekst)/ceo-poslovnik-(precisceni-tekst).1423.html)

„б) Хитни поступак

Члан 167.

Закон се може донети по хитном поступку.

По хитном поступку може да се донесе закон којим се уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, а недоношење закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице по живот и здравље људи, безбедност земље и рад органа и организација, као и ради испуњења међународних обавеза и усклађивања прописа с прописима Европске уније.

Предлагач закона је дужан да наведе разлоге за доношење закона по хитном поступку.

Члан 168.

Предлог закона за чије се доношење предлаже хитни поступак може да се уврсти у дневни ред седнице Народне скупштине ако је поднет најкасније 24 часа пре одређеног почетка те седнице.“

Отклањање организационих проблема у раду Републичког геодетског завода, велики број нерешених предмета и недовољан број запослених на пословима правне и геодетске струке нису и не могу бити разлози нити за доношење предложених измена Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова, нити за хитну процедуру усвајања предложених измена.

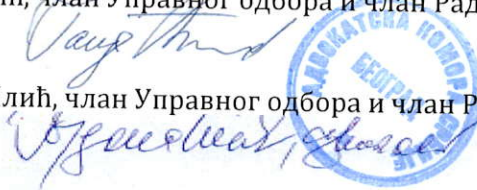
На крају, али не и као најмање важно, подсећамо да је Влада Републике Србије формирала Радну групу за припрему текста Закона о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова у чијем раду поред представника Адвокатске коморе Србије учествују и представници Министарства правде, Јавнобележничке коморе, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарства финансија,

Пореске управе, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Републичког геодетског завода, Републичког секретаријата за јавне политике. Ова Радна група није одржала састанак више од две године, нити је учествовала у припреми предложених измена, па се оправдано поставља питање који су разлози да се предложене измене доносе мимо радне групе коју је формирала Влада Републике Србије.

ПО ОДЛУЦИ УПРАВНОГ ОДБОРА АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Адв. Тања Арсић, члан Управног одбора и члан Радне групе Владе РС

Адв. Гордана Илић, члан Управног одбора и члан Радне групе Владе РС

The image shows two handwritten signatures in blue ink. The first signature is above the name 'Адв. Тања Арсић' and the second is above 'Адв. Гордана Илић'. To the right of these signatures is a blue circular stamp. The text in the stamp reads 'АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ' (Central Chamber of Lawyers of the Republic of Serbia) around the perimeter and 'СРЕДНОЈ' (Central) in the center.



Број: 777/2023
Датум: 16.10.2023.

АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија
Телефон: +381 11 32-39-072 Fax: +381 11 32-32-203 СРБИЈА
e-mail: a.k.srbije@gmail.com ВЛАДА
БЕОГРАД

Датум	Број	Прилог	Вредност
17.10.2023			

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Г-ЋА АНА БРНАБИЋ, ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ

НЕМАЊИНА 11
БЕОГРАД

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Г. ДР ВЛАДИМИР ОРЛИЋ, ПРЕДСЕДНИК НСРС

ТРГ НИКОЛЕ ПАШИЋА 13
БЕОГРАД

Поштована Председнице Владе,

Поштовани Председниче Народне скупштине Републике Србије

Управни одбор Адвокатске коморе Србије на седници одржаној 16.10.2023. донео је одлуку да Вам се обратимо поводом Предлога закона о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова који је Народној скупштини РС достављен 13.10.2023. на разматрање и усвајање са предлогом да се донесе, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине, по хитном поступку.

Овим предлажемо да се **Предлог закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова који је достављен Народној скупштини РС одмах повуче из процедуре** са следећих разлога:

- **Предложене измене Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова су у супротности са Уставом РС**

Образложење:

Уставом Републике Србије су зајемчена људска права и слободе и то:

Право на правично суђење - **Члан 32.** „Свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.“

Право на једнаку заштиту права и на правно средство - **Члан 36.** „Јемчи се једнака заштита права пред судовима и другим државним органима, имаоцима јавних овлашћења и органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе.“

Свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу.“

Право на имовину - **Члан 58.** „Јемчи се мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона.

Право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне.

Законом се може ограничити начин коришћења имовине. Одузимање или ограничење имовине ради наплате пореза и других дажбина или казни, дозвољено је само у складу са законом.“

Одредбом члана 6. Предлога закона о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова предлаже се:

- да се у члану 21. став 1 тачка 2 после речи: „по сили закона“ тачка на крају брише и додају речи: „и ако је тим законом прописан безусловни упис без доношења решења, у складу са програмом реализације активности на спровођењу закона;“
- додаје тачка 3 која гласи: „3) на основу образложеног предлога надлежног органа, када утврди или сазна да се, с обзиром на чињенично стање, поступак мора покренути у интересу странке или када је ради заштите јавног интереса неопходно покренути поступак у складу са програмом реализације активности у поступку уписа;“
- после става 1 додаје се нови став 2 који гласи: „Програме из става 1 тачка 2) и 3) овог члана доноси Завод, уз сагласност Владе. Саставни део овог програма чини студија изводљивости.“
- Досадашњи ставови 2 – 8 постају ставови 3 – 9.

Као **разлози за доношење овог закона** наводи се да су ти разлози садржани у потреби да се **отклоне одређени недостаци** уочени у досадашњај примени Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС“ 41/18, 95/18, 31/19, 15/20) прецизирањем одредби, побољшањем постојећих решења у закону. Такође се наводи да се реформа катастра спроводи са циљем да се процедура уписа у катастар непокретности поједностави и убрза, а у досадашњој примени Закона уочени су одређени проблеми и потешкоће које успоравају ток поступка и неповољно утичу на његову укупну ефикасност и остварење основних циљева Закона. Даље се наводи да **један од проблема који неповољно утичу на остваривање основних циљева реформе катастра је упис у катастар непокретности по службеној дужности, по сили закона, у прописаним кратким роковима, у складу са посебним законима, по којима се претходно мора утврдити испуњеност услова за стицање права прописаних тим законом, уз утврђивање чињеница и извођење доказа, у испитном поступку и уз вођење усмене расправе.** У циљу превазилажења овог проблема и повећања ажурности у решавању, по сили закона, на начин да се упис по службеној дужности, по сили закона, врши ако је посебним законом прописано да се упис врши без доношења решења и без утврђивања испуњености услова за упис у катастар, у складу са програмом реализације активности на спровођењу закона, као и на основу образложеног предлога надлежног органа, када утврди или сазна да се, с обзиром на чињенично стање, поступак мора покренути у интересу странке или када је ради заштите јавног интереса неопходно покренути поступак у складу са програмом реализације у поступку уписа. Наведене програме би доносио Републички геодетски завод, уз сагласност Владе. **Услед великог броја поступака покренутих по службеној дужности, за чије је решавање прописан рок од пет радних дана, као и несавладивог прилива захтева за упис који подносе странке, сложености ове области коју уређује веома велики број закона и због недовољног броја извршилаца геодетске и правне струке у Службама за катастар непокретности долази до заостатака у решавању предмета, односно немогућности да се поступак оконча у законом прописаним роковима. Услед тога, у последње време покренут је велики број прекршајних поступака против запослених, што повлачи и високе новчане казне.**

Предложене измене Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова **директно угрожавају правну сигурност свих грађана и крше Уставом РС зајемчена права** – право на имовину, право на једнаку заштиту права и на правно средство и право да о правима и обавезама одлучи независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи.

Наведена људска права су гарантована и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода од 04.11.1950. са свим касније усвојеним и ратификованим Протоколима и Универзалном декларацијом УН о људским правима од 10.12.1948., а која документа су ратификована и део су правног система Републике Србије. Оба највиша међународна правна акта гарантују грађанима право на имовину, правну сигурност, право на правично суђење и право на делотворан правни лек.

Предложеном изменом Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова предвиђа се могућност спровођења промена на непокретности без вођења одговарајућег управног или судског поступка и без знања странке у поступку, односно лица који је уписано у катастар непокретности као ималац права својине или држалац и без доношења решења о упису промене у катастар непокретности и без права на правни лек.

Република Србија је та која гарантује људска права и одговорна је за њихово остваривање, а у случају кршења зајемчених људских права и основних слобода одговорна је и за штетне последице које могу да настану из кршења људских права.

Посебно желимо да укажемо да **нису испуњени услови из члана 167 Пословника о раду Народне скупштине Републике Србије за доношење предложених измена и допуна по хитном поступку**. Цитирамо одредбе Пословника о раду Народне скупштине Републике Србије које су преузете се интернет адресе [http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-vazna-dokumenta/poslovnik-\(precisceni-tekst\)/ceo-poslovnik-\(precisceni-tekst\).1423.html](http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-vazna-dokumenta/poslovnik-(precisceni-tekst)/ceo-poslovnik-(precisceni-tekst).1423.html)

„б) Хитни поступак

Члан 167.

Закон се може донети по хитном поступку.

По хитном поступку може да се донесе закон којим се уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, а недоношење закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице по живот и здравље људи, безбедност земље и рад органа и организација, као и ради испуњења међународних обавеза и усклађивања прописа с прописима Европске уније.

Предлагач закона је дужан да наведе разлоге за доношење закона по хитном поступку.

Члан 168.

Предлог закона за чије се доношење предлаже хитни поступак може да се уврсти у дневни ред седнице Народне скупштине ако је поднет најкасније 24 часа пре одређеног почетка те седнице.“

Отклањање организационих проблема у раду Републичког геодетског завода, велики број нерешених предмета и недовољан број запослених на пословима правне и геодетске струке нису и не могу бити разлози нити за доношење предложених измена Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова, нити за хитну процедуру усвајања предложених измена.

На крају, али не и као најмање важно, подсећамо да је Влада Републике Србије формирала Радну групу за припрему текста Закона о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова у чијем раду поред представника Адвокатске коморе Србије учествују и представници Министарства правде, Јавнобележничке коморе, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарства финансија,

Пореске управе, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Републичког геодетског завода, Републичког секретаријата за јавне политике. Ова Радна група није одржала састанак више од две године, нити је учествовала у припреми предложених измена, па се оправдано поставља питање који су разлози да се предложене измене доносе мимо радне групе коју је формирала Влада Републике Србије.

ПО ОДЛУЦИ УПРАВНОГ ОДБОРА АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Адв. Тања Арсић, члан Управног одбора и члан Радне групе Владе РС

Адв. Гордана Илић, члан Управног одбора и члан Радне групе Владе РС

The image shows two handwritten signatures in blue ink. The first signature is above the text for 'Адв. Тања Арсић' and the second is above the text for 'Адв. Гордана Илић'. To the right of the signatures is a blue circular stamp. The stamp contains the text 'АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ' around the top inner edge and 'БЕОГРАД' in the center.